

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Бања Лука, јул 2017. године

**ЗАКОН
О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Предмет Закона

Члан 1.

Овим законом уређује се организација, надлежност, дјелокруг послова и начин рада Правобранилаштва Републике Српске (у даљем тексту: Правобранилаштво), начин заступања имовинских права и интереса Републике Српске, јединица локалне самоуправе и осталих субјеката које Правобранилаштво заступа, избор, права, обавезе и одговорност правобраниоца Републике Српске, замјеника правобраниоца Републике Српске и положај осталих запослених у Правобранилаштву, као и друга питања која су од значаја за рад Правобранилаштва.

Циљ Закона

Члан 2.

Циљ овог закона јесте успостављање организованог, функционалног, професионалног, одговорног и самосталног Правобранилаштва и обезбјеђење ефикасног механизма заштите имовинских права и интереса Републике Српске, јединица локалне самоуправе и осталих субјеката које Правобранилаштво по закону заступа.

Начело уставности и законитости

Члан 3.

Правобранилаштво обавља послове у складу са Уставом, законом и другим прописима Републике Српске.

Начело самосталности

Члан 4.

Правобранилаштво самостално обавља своју функцију у вршењу својих надлежности, без икаквог утицаја на његово поступање, осим мишљења и изјашњења заступаних субјеката у конкретним правним стварима.

Начело професионалности

Члан 5.

Правобранилаштво обавља своју функцију професионално и у складу са правилима струке.

Начела одговорности
Члан 6.

Правобранилаштво је одговорно за законито и правилно заступање у заштити имовинских права и интереса заступаних субјеката, о чему подноси извјештај надлежним органима.

Начело јавности
Члан 7.

Рад Правобранилаштва је јаван и свако има право на приступ информацијама у складу са одредбама прописа који регулишу слободу приступа информацијама.

Начело економичности и ефикасности
Члан 8.

Правобранилаштво обавља своју функцију на начин који захтијева најмање трошкова за заступаног субјекта, Правобранилаштво и друге учеснике у поступку, али никада не на штету начела законитости и других начела.

Област односа који се уређују законом
Члан 9.

Овим законом уређују се односи између Правобранилаштва и заступаних субјеката, односи унутар Правобранилаштва и поступање Правобранилаштва пред судовима и другим надлежним органима ради заштите имовинских права и интереса заступаних субјеката.

Објашњење појединих израза и појмова који се користе у Закону
Члан 10.

Заступани субјекат је Република Српска, јединица локалне самоуправе, њихови органи и организације, јавне установе и јавна предузећа чији је оснивач Република Српска, односно јединица локалне самоуправе и који се финансирају из буџета Републике Српске, односно јединица локалне самоуправе, те други органи и организације које немају својство правног лица и нису уписани у судски регистар, а финансирају се из буџета Републике Српске.

Оснивање и организација Правобранилаштва
Члан 11.

- (1) Правобранилаштво се оснива и укида законом.
- (2) Правобранилаштво има свој печат, који садржи назив Правобранилаштва, те назив и амблем Републике Српске.
- (3) Организациону структуру Правобранилаштва чине сједиште правобраниоца Републике Српске и сједишта замјеника правобраниоца Републике Српске.
- (4) Сједиште Правобранилаштва је у Бањој Луци.

Сједишта замјеника правобраниоца Републике Српске
Члан 12.

Сједишта замјеника правобраниоца Републике Српске су:

- 1) Сједиште замјеника правобраниоца Бања Лука, које обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Бањој Луци, Градишци, Српцу, Лакташима, Котор Варошу, Прњавору и Мркоњић Граду, односно Окружног привредног суда у Бањој Луци,
- 2) Сједиште замјеника правобраниоца Бијељина, које обухвата подручје мјесне надлежности Основног суда у Бијељини и Одјељења суда Лопаре, основних судова у Зворнику и Брчко Дистрикту БиХ, односно Окружног привредног суда у Бијељини,
- 3) Сједиште замјеника правобраниоца Добој, које обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Добоју, Дервенти, Теслићу, Модричи, Шамцу и Броду, односно Окружног привредног суда у Добоју,
- 4) Сједиште замјеника правобраниоца Приједор, које обухвата подручје мјесне надлежности основних судова Приједор, Козарска Дубица и Нови Град, те за подручје надлежности Окружног привредног суда у Приједору,
- 5) Сједиште замјеника правобраниоца Фоча, које обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Фочи и Вишеграду и Одјељења суда Вишеград у Рогатици,
- 6) Сједиште замјеника правобраниоца Требиње, које обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Требињу и Невесињу, односно Окружног привредног суда у Требињу,
- 7) Сједиште замјеника правобраниоца Источно Сарајево, које обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Сокоцу и Источном Новом Сарајеву, односно Окружног привредног суда у Источном Сарајеву,
- 8) Сједиште замјеника правобраниоца Власеница, које обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Власеници и Сребреници.

Надлежност Правобранилаштва
Члан 13.

(1) Правобранилаштво је самостални орган који у поступку пред судовима и другим надлежним органима предузима правна средства ради заштите имовинских права и интереса заступаних субјеката, те врши и друге послове одређене законом.

(2) Послове заступања Правобранилаштво врши у судским поступцима и управним поступцима.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, послове заступања у управним споровима Правобранилаштво врши само уз изричиту сагласност заступаног субјекта, уколико одредбама овог закона није другачије прописано.

(4) Правобранилаштво има право и обавезу да покрене, односно поднесе иницијативу за покретање поступка или се укључи у поступак пред судом или другим надлежним органом ради заштите имовинских права и интереса заступаних субјеката у случајевима када је то прописано законом, када то писмено захтијевају субјекти које оно заступа или када на други начин сазна да је то потребно.

(5) Правобранилаштво прати и проучава појаве, правна питања и проблеме од значаја за вршење својих надлежности, имовину заступаних субјеката, примјену закона и других прописа, те обавјештава Владу Републике Српске и друге надлежне органе и предлаже мјере за заштиту имовине заступаних субјеката и спречавање друштвено штетних појава.

(6) Правобранилаштво може пред Уставним судом покренути поступак за оцјену уставности закона и законитости других прописа и општих аката, када оцијени да су повријеђена имовинска права и интереси заступаних субјеката.

(7) Правобранилаштво је обавезно да тражи поништавање или укидање одлука и других аката којима је повријеђена имовина заступаних субјеката.

(8) У поступцима утврђивања кривичне одговорности за кривична дјела за која постоји основана сумња да је настала материјална штета за заступаног субјекта, Правобранилаштво учествује у својству заступника оштећеног, по обавјештењу надлежног органа или у другим случајевима када сазна да је то потребно.

Посебни случајеви заступања јединица локалне самоуправе

Члан 14.

(1) У поступцима ради наплате комуналне накнаде и осталих накнада које представљају изворни приход јединица локалне самоуправе, као и у споровима из радних односа, послове заступања јединица локалне самоуправе пред судовима и другим органима вршиће лице одређено законом или другим актом тих субјеката, а уколико то није утврђено законом или другим актом, надлежни орган јединице локалне самоуправе посебном одлуком ће одредити лице које ће га заступати.

(2) Лице из става 1. овог члана обавезно је дипломирани правник са положеним правосудним испитом.

(3) Изузетно од члана 13. став 1. овог закона, градови који у свом саставу немају општина могу непосредно и самостално да заступају своја права и интересе пред судом и другим надлежним органима у имовинско-правним споровима, у складу са одредбама овог закона, о чему одлуку доноси градоначелник за сваки конкретан предмет.

(4) У случају из става 3. овог члана, градоначелник упућује захтјев Правобранилаштву за доставу цјелокупног списка предмета.

(5) У року од три дана од дана пријема захтјева из става 4. овог члана, Правобранилаштво је обавезно да удовољи захтјеву града и у писаној форми обавијести надлежни орган пред којим се води поступак у којем се тај град појављује као странка, о промјени начина заступања те странке, уз напомену да се убудуће тој странци директно достављају поднесци на поступање.

(6) У случају из става 3. овог члана, права и интересе града пред судом и другим надлежним органима може заступати искључиво дипломирани правник запослен у градској управи, са радним искуством од најмање пет година на правним пословима након положеног правосудног испита.

Мишљења Правобранилаштва

Члан 15.

(1) Правобранилаштво је обавезно да, приликом достављања захтјева за изјашњење заступаним субјектима, достави своје правно мишљење за предузимање конкретне радње или поступање у сваком конкретном случају, осим у изузетним случајевима када то није могуће, с обзиром на стање у спису предмета.

(2) Заступани субјекат обавезан је да затражи мишљење од Правобранилаштва на нацрте привредних уговора, уговора о концесијама и уговора који регулишу имовинско-правна питања, уз обавезу достављања релевантне документације.

(3) Мишљење из става 2. овог члана Правобранилаштво је обавезно дати у року од осам дана, а у сложенијим случајевима у року од 15 дана од дана пријема захтјева и потребне документације.

(4) Заступани субјекат обавезан је да оригинал закљученог уговора из става 2. овог члана достави Правобранилаштву у року од осам дана од дана закључења тог уговора.

(5) Ако је Правобранилаштво мишљења да је закључени уговор из става 2. овог члана ништаван, поднијеће тужбу за утврђивање ништавности, а у случају да је уговор рушљив поднијеће тужбу за поништење.

(6) На уговоре из става 2. овог члана, свако заинтересовано лице може у законом прописаном поступку тражити поништење правног посла, ако сматра да су њиме повријеђена његова права или интереси.

(7) Имовинско-правни уговори са елементом иностраности који закључи Република Српска или други заступани субјекат и уговори којим се прибавља или отуђује непокретност наведених субјеката, достављају се Правобранилаштву ради давања правног мишљења заступаним субјектима.

(8) Надлежни орган који врши обраду или овјеру уговора о промету непокретности, а који се односе на заступане субјекте обавезан је да примјерак тог уговора достави Правобранилаштву.

(9) Заступани субјекат може да затражи мишљење Правобранилаштва и у другим правним стварима када сматра да је то потребно, а Правобранилаштво је обавезно да мишљење достави у року од десет дана од дана примања захтјева.

(10) Непοштовање рокова за достављање мишљења у складу са овим чланом сматра се повредом радне дужности.

Обавјештења, прибављање документације и вођење евиденције

Члан 16.

(1) Судови и други органи обавезни су да обавијесте Правобранилаштво ако у току поступка уоче да треба предузети мјере за заштиту права и интереса заступаних субјеката.

(2) Органи, организације, јавна предузећа и јавне установе обавезни су да обавијесте Правобранилаштво о угрожавању и нарушавању, или оспоравању права и ствари у својини заступаних субјеката, ради предузимања даљих правних радњи за које је Правобранилаштво овлашћено.

(3) Органи, организације, јавна предузећа и јавне установе обавезни су да, на захтјев Правобранилаштва, доставе податке, обавјештења и списе, као и стручно мишљење које је потребно за предузимање радњи из његове надлежности, осим уколико то није могуће из оправданих разлога.

(4) Правобранилаштво има право на увид, издавање документације, јавних исправа из јавних евиденција, копирање исправа и других списа из сваког јавног регистра, предмета и електронске базе података о стању предмета које води суд, републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе, без плаћања награде, накнаде или таксе.

(5) Заступани субјекат обавезан је да благовремено, на захтјев Правобранилаштва, достави тражене доказе и податке о стању у предметној правној ствари.

(6) Пословање и вођење евиденције у Правобранилаштву врши се у складу са Правилником који доноси правобранилац.

Закључење вансудског поравнања и поступци медијације

Члан 17.

(1) Правобранилаштво може, прије покретања поступка пред надлежним судом или другим органом, предузети мјере ради покушаја закључења вансудске нагодбе или

учествовати у поступцима медијације, уколико за то има изричиту писмену сагласност заступаног субјекта.

(2) Нагодба из става 1. овог члана закључује се код нотара у случају да је потребна клаузула извршности.

Однос Правобранилаштва и заступаног субјекта

Члан 18.

(1) У предузимању правних средстава ради заштите права и интереса заступаних субјеката, као и заступања, Правобранилаштво је овлашћено да предузима све радње које предузима странка у поступку.

(2) Ако Правобранилаштво сматра да не треба покренути поступак пред судом или другим органом, да треба повући тужбу, одређи се тужбеног захтјева или приједлога за извршење, признати захтјев противне странке, закључити поравнање, изјавити жалбу, доставиће правно мишљење заступаном субјекту и затражити изричиту сагласност за поступање најкасније пет дана прије истека рока за предузимање конкретне правне радње.

(3) Мишљење из става 2. овог члана обавезно садржи образложење.

(4) Заступани субјекат обавезан је да достави тражено изјашњење и то у писаној форми, а најкасније два дана прије истека рока за предузимање конкретне правне радње.

(5) Уколико Правобранилаштво сматра да би се поступањем у складу са изјашњењем из става 4. овог члана очигледно нанијела имовинска штета заступаном субјекту који је дао такво изјашњење или да је такво поступање незаконито, о томе ће без одгађања, у писаној форми, упозорити руководиоца заступаног субјекта и поступити према свом правном мишљењу, о чему обавјештава заступаног субјекта.

(6) Изузетно од става 5. овог члана, уколико је заступани субјекат град који у свом саставу нема општине, Правобранилаштво неће поступити према свом правном мишљењу, него ће без одгађања доставити градоначелнику цјелокупан спис предмета и у писаној форми обавијестити надлежни орган пред којим се води поступак у којем се тај град појављује као странка, о промјени начина заступања те странке, уз напомену да се убудуће тој странци директно достављају поднесци на поступање.

(7) Ако субјекат којег заступа не достави писмено изјашњење у року из става 4. овог члана, Правобранилаштво је обавезно да поступи у складу са ранијим изјашњењима субјекта којег заступа, а ако таквих изјашњења раније није било или се на основу њих не може донијети одлука за предузимање конкретне правне радње, коначну одлуку доноси Правобранилаштво.

Заступани субјекти као странке са супротстављеним интересима

Члан 19.

(1) Када у истом поступку учествују заступани субјекти као странке са супротстављеним интересима, а једна од странака у том поступку је Република Српска, Правобранилаштво ће заступати Републику Српску.

(2) Када у истом поступку учествују заступани субјекти као странке са супротстављеним интересима, а ниједна од странака у том поступку није Република Српска, извршни органи учесника у поступку ће овластити лица која ће их заступати.

(3) Уколико Правобранилаштво, у својству заступника или самостално на основу овлашћења утврђених законом, покрене поступак пред судом или другим органом

против заступаног субјекта, тај субјекат обавезан је да одреди лице које ће га заступати у поступку.

Запослени у Правобранилаштву Члан 20.

(1) Функцију Правобранилаштва врши правобранилац Републике Српске (у даљем тексту: правобранилац).

(2) Правобранилац има замјенике у сједиштима замјеника правобраниоца Републике Српске (у даљем тексту: замјеник).

(3) У Правобранилаштву су запослени и секретар Правобранилаштва, помоћници правобраниоца Републике Српске (у даљем тексту: помоћник), стручни сарадници и остали запослени.

(4) Унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у Правобранилаштву утврђује правобранилац Правилником, уз сагласност Владе Републике Српске.

(5) На плате запослених у Правобранилаштву примјењују се одредбе Закона о платама запослених у правосуђу.

Избор и именовање правобраниоца и замјеника Члан 21.

(1) Правобраниоца и замјенике бира и именује Народна скупштина Републике Српске (у даљем тексту: Народна скупштина) на приједлог Владе Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

(2) Комисију за избор правобраниоца и замјеника именује Влада на приједлог министра правде.

(3) Административно-техничке послове у вези са избором правобраниоца и замјеника врши Министарство правде.

(4) Лица из става 1. овог члана бирају се на период од четири године, у складу са одредбама Закона о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске и уз могућност поновног избора на исти период.

(5) Поред општих услова прописаних законом, лице из става 1. овог члана треба да испуњава слjedeће услове:

1) да је дипломирани правник,

2) да има положен правосудни испит,

3) да има радно искуство након положеног правосудног испита у правосудним органима, адвокатури или другим републичким органима у трајању од осам година за правобраниоца, а пет година за замјеника.

(6) Лица из става 1. овог члана обавезна су да ступе на дужност одмах по избору, а најкасније у року од 30 дана од дана именовања.

(7) Приликом ступања на дужност, правобранилац и замјеници на сједници Народне скупштине полажу свечану заклетву која гласи: „Заклињем се да ћу дужности савјесно и одговорно извршавати, државне тајне чувати, интересе народа и грађана Републике Српске бранити и заступати, Устава и закона Републике Српске и Босне и Херцеговине часно се држати.“

(8) Лица из става 1. овог члана имају службене легитимације, које издаје Министарство правде.

(9) Облик и изглед службене легитимације правобраниоца и замјеника прописује се Правилником који доноси министар правде.

Сукоб интереса Члан 22.

(1) Сукоб интереса постоји у ситуацији у којој правобранилац и замјеник правобраниоца има приватни интерес који је такав да може утицати, или изгледа да може утицати на непристрасно и објективно вршење његове дужности.

(2) Приватни интерес правобраниоца и замјеника укључује било коју предност за њега или његову породицу и друга лица или организације са којима је он имао или има пословне, политичке и друге везе.

(3) Правобранилац и замјеници не могу бити народни посланици, вршити политичке и управне функције, вршити другу службу или дужност која би могла утицати на њихову самосталност у раду, или би могла умањити њихов углед или углед функције коју обављају.

(4) Функцију замјеника и помоћника не могу вршити лица која су у браку, ванбрачној заједници, крвном или тазбинском сродству са правобраниоцем, замјеником или помоћником.

Престанак функције правобраниоца и замјеника Члан 23.

Функција правобраниоца и замјеника престаје:

- 1) смрћу,
- 2) истеком мандата,
- 3) на лични захтјев,
- 4) разрјешењем,
- 5) испуњењем услова за пензију.

Разрјешење и привремено удаљење правобраниоца и замјеника Члан 24.

(1) Влада подноси приједлог за разрјешење у случајевима ако утврди да правобранилац, односно замјеник:

- 1) несавјесно, незаконито, непрофесионално или неблаговремено обавља функцију супротно одредбама овог закона,
- 2) није ступио на дужност у року прописаном у члану 21. став 6. овог закона,
- 3) је изгубио радну способност за вршење те функције,
- 4) је оглашен кривим у кривичном поступку,
- 5) Народна скупштина не усвоји годишњи извјештај о раду Правобранилаштва из члана 26. став 3. овог закона.

(2) Влада подноси приједлог за удаљење правобраниоца, односно замјеника у сљедећим случајевима:

- 1) ако је против њега потврђена оптужница за кривично дјело учињено у вршењу његових послова и задатака,
- 2) ако би његово присуство на послу штетило интересу органа.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, Влада може поднијети приједлог за удаљење правобраниоца, односно замјеника у сљедећим случајевима:

- 1) ако се против њега води истрага у кривичном поступку,
- 2) ако је покренут поступак за његово разрјешење.

(4) Ако је у кривичном поступку против правобраниоца, односно замјеника одређен притвор, за вријеме трајања тог притвора наступа привремено удаљење, по сили закона.

(5) О приједлозима из ст. 1, 2. и 3. овог члана одлучује Народна скупштина, на приједлог Владе.

(6) Административно-техничке послове у вези са разрјешењем или удаљењем правобраниоца и замјеника врши Министарство правде.

Права и обавезе правобраниоца и замјеника

Члан 25.

(1) Правобранилац руководи Правобранилаштом, представља га и обавља функцију Правобранилаштва.

(2) Замјеници могу предузимати сваку радњу у поступку пред судовима и другим надлежним органима, за које је овлашћен правобранилац.

(3) Замјеници обављају и друге послове које им повјери правобранилац.

(4) У року од 30 дана од дана ступања на дужност, правобранилац је обавезан да овласти једног од замјеника који ће га замјењивати и имати сва права, обавезе и одговорности као правобранилац у случајевима његовог одсуства са посла или престанка функције до избора новог правобраниоца и да о томе у писаној форми обавијести Владу и Народну скупштину.

(5) Правобранилац издаје у писаној форми обавезна упутства за рад и поступање замјеника и осталих запослених у Правобранилаштво, у циљу једнообразног, законитог и ефикасног рада и поступања.

(6) Правобранилац може издати у писаној форми обавезно упутство за рад и поступање замјеника и осталих запослених у Правобранилаштво у конкретном предмету.

(7) Замјеник може одбити рад и поступање по упутству из ст. 5. или 6. овог члана, уколико сматра да је упутство незаконито, о чему обавјештава правобраниоца у писаној форми у року од два дана од дана пријема упутства.

(8) У случају из става 7. овог члана правобранилац предузима радњу и за њу је одговоран у конкретном предмету.

(9) На питања радно-правног статуса правобраниоца и замјеника који нису регулисани овим законом примјењују се одредбе Закона о државним службеницима.

Одговорност и подношење извјештаја правобраниоца и замјеника

Члан 26.

(1) Правобранилац и замјеник за свој рад одговарају Народној скупштини.

(2) Замјеници за свој рад одговарају и правобраниоцу.

(3) Правобранилац подноси годишњи извјештај о раду Правобранилаштва Народној скупштини на усвајање, а замјеник подноси годишњи извјештај о раду сједишта замјеника правобраниоца Републике Српске скупштинама јединица локалне самоуправе из своје мјесне надлежности на усвајање, и доставља га правобраниоцу.

(4) Уколико скупштина јединице локалне самоуправе не усвоји годишњи извјештај о раду сједишта замјеника правобраниоца Републике Српске, правобранилац је обавезан да о томе обавијести Владу.

(5) Правобранилац доставља информације и извјештај о стању и поступању у појединим предметима Влади, Министарству правде, Министарству финансија и заступаним субјектима, на њихов захтјев.

(6) Замјеник доставља информације и извјештај о стању и поступању у појединим предметима, скупштинама јединица локалне самоуправе из своје мјесне надлежности, правобраниоцу и заступаним субјектима, на њихов захтјев.

Избор, права и обавезе секретара Правобранилаштва, помоћника, стручних сарадника и осталих запослених

Члан 27.

(1) Секретар Правобранилаштва, помоћници, стручни сарадници и остали запослени обављају послове утврђене Правилником из члана 20. став 4. овог закона.

(2) Помоћници могу обављати све послове правобраниоца и замјеника са овлашћењем правобраниоца или замјеника.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, помоћник мора имати посебно овлашћење правобраниоца или замјеника за предузимање следећих радњи у поступку пред судом или другим органом:

- 1) повлачење тужбе или приједлога за извршење,
- 2) одрицање од тужбеног захтјева,
- 3) признање захтјева противне странке,
- 4) давање сагласности на повлачење или преиначење тужбе, односно тужбеног захтјева противне странке,
- 5) закључење поравнања,
- 6) изјављивање правног лијека.

(4) Лица из става 1. овог члана заснивају радни однос на основу јавног конкурса, у складу са одредбама Закона о државним службеницима.

(5) Поред општих услова прописаних законом, помоћник и стручни сарадник морају бити дипломирани правници са положеним правосудним испитом и имати двије године (помоћник), односно једну годину (стручни сарадник) радног искуства на правним пословима након положеног правосудног испита.

(6) На питања радно-правног статуса запослених из овог члана која нису регулисани овим законом, примјењују се одредбе Закона о државним службеницима.

Средства за рад и трошкови за заступање Правобранилаштва

Члан 28.

(1) Средства за рад Правобранилаштва обезбјеђују се у буџету Републике Српске и посебно исказују у буџету и систему Трезора Републике Српске.

(2) Средства се обезбјеђују тако да обимом и временом дозначавања омогућавају Правобранилаштву да извршава своје финансијске обавезе, до износа који је планиран у буџету, а у складу са расположивим средствима.

(3) Трошкови за заступање Правобранилаштва обрачунавају се по Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката и представљају приход буџета Републике Српске.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, уколико је јединица локалне самоуправе из својих средстава платила дио трошкова поступка који су урачунати у трошкове заступања, та средства представљају приход буџета те јединице локалне самоуправе.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 29.

(1) Запослени у Правобранилаштву распоређују се на послове који одговарају њиховој стручној спреми и настављају да раде у складу са овим законом.

(2) Ступањем на снагу овог закона замјеници правобраниоца којима је функција постала стална према раније важећим прописима, настављају да обављају ту функцију

на период од четири године, рачунајући од дана ступања на снагу овог закона, а након истека наведеног периода распоређују се на послове који одговарају њиховој стручној спреми.

Поступци одлучивања о правима, обавезама и одговорностима запослених у
Правобранилаштву који нису окончани
Члан 30.

Поступци одлучивања о правима, обавезама и одговорностима запослених у
Правобранилаштву, почети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог
закона, окончаће се примјеном тих прописа.

Доношење подзаконских аката
Члан 31.

(1) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, Правобранилац ће донијети Правилник о пословању и вођењу евиденције у Правобранилаштву (члан 16. став 6).

(2) У року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, Правобранилац ће донијети Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста уз сагласност Владе (члан 20. став 4).

(3) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, министар правде ће донијети Правилник о облику и изгледу службене легитимације (члан 21. став 9).

Престанак важења ранијих прописа
Члан 32.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о Правобранилаштву Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 16/05, 77/06, 119/08 и 78/11).

Ступање на снагу Закона
Члан 33.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ НАЦРТА ЗАКОНА О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у амандману XXXII на члан 68. став 1. тачка 10. Устава Републике Српске који прописује да Република уређује и обезбјеђује организацију, надлежности и рад државних органа и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава који прописује да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.02-020-448/17 од 4. јула 2017. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. став 1. тачка 10. Устава Републике Српске, према којем, између осталог, Република уређује и обезбјеђује организацију, надлежности и рад државних органа и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске који прописује да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Програмом рада Народне скупштине за 2017. годину планирано је доношење овог закона.

Обрађивач је у складу са чланом 41. став 1. тачка 5) Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 24/14) образложио разлоге за доношење овог закона. С тим у вези, наведено је да су се од доношења Закона о Правобранилаштву Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 16/05, 77/06, 119/08 и 78/11), бројне околности промијениле, да су практичном примјеном уочени недостаци појединих рјешења, па је интенција доношења наведеног закона да се прилагоди стварним потребама у области заштите имовинских права и интереса субјеката које Правобранилаштво по закону заступа, као и промјенама насталим у правном систему Републике Српске.

Сходно наведеном, овим законом уређује се организација, надлежност, дјелокруг послова и начин рада Правобранилаштва Републике Српске, начин заступања имовинских права и интереса Републике Српске, јединица локалне самоуправе и осталих субјеката које Правобранилаштво заступа, избор, права, обавезе и одговорност правобраниоца Републике Српске и замјеника правобраниоца Републике Српске и положај осталих запослених у Правобранилаштву, као и друга питања која су значајна за рад Правобранилаштва.

Према предложеном законском рјешењу, Правобранилаштво је самостални орган који у поступку пред судовима и другим надлежним органима предузима правна средства ради заштите имовинских права и интереса заступаних субјеката, те врши и друге послове одређене законом. Послове заступања Правобранилаштво врши у судским и управним поступцима, а у управним споровима само уз изричиту сагласност заступаног субјекта. Такође, поступцима ради наплате комуналне накнаде и осталих накнада које представљају изворни приход јединица локалне самоуправе, као и у споровима из радних односа, послове заступања јединица локалне самоуправе пред судовима и другим органима вршиће лице одређено законом или другим актом тих субјеката, а уколико то није утврђено законом или другим актом, надлежни орган

јединице локалне самоуправе посебном одлуком одређује лице које ће га заступати. Исто тако, Правобранилаштво је обавезно да, приликом достављања захтјева за изјашњење заступаним субјектима, достави своје правно мишљење за предузимање конкретне радње или поступање у сваком конкретном случају, осим у изузетним случајевима када то није могуће, с обзиром на стање у спису предмета, док је заступани субјекат обавезан да затражи мишљење од Правобранилаштва на нацрте привредних уговора, уговора о концесијама и уговора који регулишу имовинско-правна питања, уз обавезу достављања релевантне документације. Што се тиче функције Правобранилаштва, овим законом се прописује да ту функцију врши правобранилац Републике Српске и замјеници правобраниоца у сједишту замјеника, те да их на приједлог Владе Републике Српске бира и именује Народна скупштина Републике Српске.

Новина у односу на раније законско рјешење је могућност да градови који у свом саставу немају општина могу непосредно и самостално заступати своја права и интересе пред судом и другим надлежним органима у имовинско-правним споровима, о чему одлуку доноси градоначелник за сваки конкретан предмет, а што је усклађивање са чланом 11. став 1. тачка 1) Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16).

Као значајна новина у односу на важеће законско рјешење је и прописивање правобраниоцу обавезе да овласти једног од замјеника правобраниоца који ће га замјењивати и имати сва права, обавезе и одговорности у случајевима његовог одсуства са посла или престанка функције до избора новог правобраниоца и да о томе у писаној форми обавијести Владу и Народну скупштину, чиме се омогућава несметано обављање функције правобраниоца.

Такође, омогућава се замјеницима правобраниоца којима је функција постала стална према раније важећим прописима, да настављају обављати ту функцију на период од четири године рачунајући од дана ступања на снагу закона.

Овај секретаријат размотрио је предметни закон и у складу са својим овлашћењима, обрађивачу упутио примједбе које су се односиле на потребу регулисања радно-правног статуса, односно да се у Закону наведе који пропис се примјењује када је у питању радно-правни статус правобраниоца и замјеника правобраниоца, као и радно-правни статус секретара Правобранилаштва, помоћника правобраниоца, стручних сарадника и осталих запослених. С тим у вези, дата је примједба да се прецизира и који пропис се примјењује када су у питању плате запослених у Правобранилаштву.

Такође, дата је примједба да се термини који се употребљавају у овом закону ускладе са терминима прописаним важећим законским прописима.

Осим тога, сугерисано је обрађивачу Закона да се брише одредба која прописује да у поступку експропријације непокретности правобранилац може овластити лице запослено код корисника експропријације, односно код инвеститора изградње објекта да га замјењује у заступању, јер је у супротности са одредбама овог закона о заступању субјеката, те да пред судом и другим надлежним органима јединицу локалне самоуправе може заступати искључиво дипломирани правник са радним искуством од најмање пет година на правним пословима након положеног правосудног испита, који је запослен у градској управи, што предложеним законом није било прецизирано.

Поред наведеног, дата је примједба која се односила на примјену Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14) у вези са означавањем ставова (члан 6), садржаја основних одредби (члан 15), прелазних одредаба (чл. 29. до 33), предмета завршних одредаба (члан 34) и садржаја образложења закона (члан 41).

Обрађивач је прихватио примједбе и сугестије овог секретаријата и уградио их у текст Закона.

Републички секретаријат за законодавство констатује да је обрађивач у образложењу Закона навео да је у складу са чланом 37. став 1. тачка њ) Пословника Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12) утврдио да је закон од интереса за јавност и текст Нацрта закона објавио на интернет страници Министарства.

Будући да постоји уставни основ за доношење овог закона и да је усаглашен са правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљење је да се Нацрт закона о Правобранилаштву Републике Српске може упутити на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за економске односе и регионалну сарадњу број: 17.03-020-1579/17 од 4. јула 2017. године, након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Нацрта закона о Правобранилаштву Републике Српске, није установљено да ЕУ *acquis* садржи изворе који су релевантни за предмет уређивања достављеног нацрта због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Имајући у виду да је важећи Закон о Правобранилаштву Републике Српске донесен 2005. године, да су се од тада бројне околности промијениле, те да су кроз практичну примјену уочени недостаци појединих рјешења у одредбама тог закона, интенција доношења наведеног закона је да се закон прилагоди стварним потребама у области заштите имовинских права и интереса субјеката које Правобранилаштво по закону заступа.

Поред тога, одредбама члана 11. став 1. тачка 1) Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16) прописана је могућност да градови који у свом саставу немају општине, поред надлежности које се тим законом додјељују општини, организују послове правног заступања пред судовима и другим органима у имовинско-праваним споровима, у споровима наплате за накнаде и услуге и у радним споровима, те обавеза да се закони и други прописи којима се уређују надлежности утврђене тим чланом ускладе са тим законом до 31. децембра 2017. године.

С обзиром на то да је Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14) прописано доношење новог прописа ако се укупно (узимајући у обзир све извршене измјене и допуне) више од половине чланова основног текста прописа мијења, те да се досадашњим измјенама и допунама већ прешла та половина, приступило се доношењу новог Закона о Правобранилаштву.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Члан 1. прописује предмет Закона, а то је организација, надлежност и начин рада Правобранилаштва Републике Српске, начин заступања имовинских права и интереса заступаних субјеката, избор, права, обавезе и одговорност правобраниоца Републике

Српске и замјеника правобраниоца Републике Српске и положај осталих запослених у Правобранилаштву, као и друга питања која су значајна за Правобранилаштво.

Члан 2. прописује да је циљ овог закона успостављање организованог, функционалног, професионалног, одговорног и самосталног Правобранилаштва и обезбјеђење ефикасног механизма заштите имовинских права и интереса Републике Српске, јединица локалне самоуправе и осталих субјеката које Правобранилаштво по закону заступа.

Чл. од 3. до 8. прописана су начела на којима се заснива Закон, а то су начело уставности и законитости, начело самосталности, начело професионалности, начело одговорности, начело јавности и начело економичности и ефикасности.

Члан 9. дефинише област односа који се уређују законом, а то су односи између Правобранилаштва и заступаних субјеката, односи унутар Правобранилаштва и поступање Правобранилаштва пред судовима и другим надлежним органима ради заштите имовинских права и интереса заступаних субјеката.

Члан 10. дефинише ко се све подразумијева под појмом заступаног субјекта с обзиром на то да је то израз који се користи у цијелом тексту овог закона на начин да одређује да је то Република Српска, једница локалне самоуправе, њихови органи и организације, те други органи и организације које немају својство правног лица и нису уписани у судски регистар, а финансирају се из буџета Републике Српске.

Члан 11. прописује да се Правобранилаштво оснива и укида законом, да има свој печат који садржи назив Правобранилаштва, те назив и амблем Републике Српске. Затим, дефинисана је организациона структура Правобранилаштва на начин да структуру чине сједиште правобраниоца Републике Српске и сједишта замјеника правобраниоца Републике Српске, те да је сједиште Правобранилаштва у Бањој Луци.

Члан 12. прописује која су то сједишта замјеника правобраниоца Републике Српске и за подручја којих судова су надлежна та сједишта, а у складу са одредбама Закона о судовима о мјесној надлежности судова у Републици Српској.

Члан 13. прописује послове које Правобранилаштво обавља, односно које су његове надлежности. Прије свега, ту је општа формулација заштите имовинских права и интереса заступаних субјеката, послови заступања у судским поступцима и управним поступцима, затим право и обавеза Правобранилаштва да покрене, односно поднесе иницијативу за покретање поступка или се укључи у поступак пред судом или другим надлежним органом ради заштите имовинских права и интереса заступаних субјеката у случајевима када је то прописано законом, када то писмено захтијевају субјекти које оно заступа или када на други начин сазна да је то потребно, укључујући и покретање поступка за оцјену уставности закона и законитости других прописа и општих аката пред Уставним судом. Поред тога, овлашћење и обавеза Правобранилаштва је да прати и проучава појаве, правна питања и проблеме од значаја за вршење својих надлежности, имовину заступаних субјеката, примјену закона и других прописа, те обавјештава Владу Републике Српске и друге надлежне органе и предлаже мјере за заштиту имовине заступаних субјеката, спречавање друштвено штетних појава и да тражи поништавање или укидање одлука и других аката којима је повријеђена имовина заступаних субјеката. На крају, а што није било прописано у ранијем Закону о Правобранилаштву Републике Српске, прописано је да Правобранилаштво у поступцима утврђивања кривичне одговорности за кривична дјела за која постоји основана сумња да је настала материјална штета за заступаног субјекта, учествује у својству заступника оштећеног, и то по обавјештењу надлежног органа или у другим случајевима када сазна да је то потребно. Наиме, ефикасније је и економичније да Правобранилаштво учествује већ у самом кривичном поступку, на страни оштећеног, умјесто да се накнадно укључује у парницу. Такође, да би Правобранилаштво

благовремено имало сазнања о потреби заштите имовинских права и интереса заступаних субјеката, прописана је обавеза обавјештавања од надлежних органа у том поступку.

Члан 14. дефинише изузетке од правила да Правобранилаштво заступа имовинска права и интересе јединица локалне самоуправе, на начин да су преузета рјешења из ранијег Закона о Правобранилаштву Републике Српске и извршено усаглашавање са одредбама члана 11. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16). Самостално и непосредно заступање имовинских права и интереса градова који у свом саставу немају општина може вршити искључиво дипломирани правник запослен у градској управи, са радним искуством од најмање пет година на правним пословима након положеног правосудног испита, а ти услови се траже и за замјеника правобраниоца који, по правилу, врши та заступања.

Члан 15. прописује у којим све случајевима Правобранилаштво даје своје правно мишљење и у којем року, те изузетке од тог правила. Поред тога, овај члан прописује и када заступани субјекат има обавезу, а када може да затражи правно мишљење Правобранилаштва и у којим роковима. На крају, у овом члану је прописано да се непоштовање рокова за достављање мишљења, у складу са овим чланом, сматра повредом радне дужности.

Члан 16. прописује обавезу судова и других органа да Правобранилаштву доставе обавјештења, податке, списе и документацију, стручна мишљења, те изводе из јавних евиденција без плаћања награде, накнаде или таксе, а све за потребе поступка у којем штити имовинска права и интересе заступаних субјеката. Даље, и заступани субјекти имају обавезу да, на захтјев Правобранилаштва, благовремено доставе тражене доказе и податке о стању у предметној правној ствари.

Члан 17. прописује могућност Правобранилаштва да, прије покретања поступка пред надлежним судом или другим органом, предузме мјере ради покушаја закључења вансудске нагодбе или учествује у поступцима медијације, уколико за то има изричиту писмену сагласност заступаног субјекта. У случају да је потребна клаузула извршности, нагодба се закључује код нотара. Ова могућност је била предвиђена и у ранијем Закону о Правобранилаштву Републике Српске.

Члан 18. дефинише однос између Правобранилаштва и заступаног субјекта. Прије свега, Правобранилаштво је овлашћено да предузима све радње које предузима странка у поступку када заступа и предузима правна средства ради заштите права и интереса заступаних субјеката. Међутим, уколико Правобранилаштво сматра да не треба предузети неку битну процесну радњу, као што је покретање поступка, повлачење тужбе, одрицање од тужбеног захтјева или приједлога за извршење, признање захтјева противне странке, закључење поравнања, изјављивање жалбе или предузимање неке друге правне радње у поступку, обавезно је да своје правно мишљење о томе достави заступаном субјекту и затражи његову изричиту сагласност за поступање најкасније пет дана прије истека рока за предузимање конкретне правне радње. Заступани субјекат је обавезан да достави тражено изјашњење и то у писаној форми најкасније два дана прије истека рока за предузимање конкретне правне радње, а то изјашњење је обавезујуће за Правобранилаштво. Даље, ако Правобранилаштво сматра да би се поступањем у складу са тим изјашњењем очигледно нанијела имовинска штета заступаном субјекту или да је поступање незаконито, о томе ће без одгађања, у писаној форми, упозорити руководиоца заступаног субјекта и као самосталан и стручан орган поступити према свом правном мишљењу, о чему обавјештава заступаног субјекта. У вези са овим правилом, направљен је изузетак који се тиче градова који у свом саставу немају општине јер, у том случају, Правобранилаштво неће поступити према свом правном мишљењу, него ће без

одгађања доставити градоначелнику цјелокупан спис предмета и у писаној форми обавијестити надлежни орган пред којим се води поступак у којем се тај град појављује као странка, о промјени начина заступања те странке, уз напомену да се убудуће тој странци директно достављају поднесци на поступање. На крају, прописан је и начин поступања Правобранилаштва уколико заступани субјекат не достави писмено изјашњење у прописаном року, при чему је Правобранилаштво обавезно да поступи у складу са ранијим изјашњењима субјекта којег заступа, а ако таквих изјашњења раније није било или се на основу њих не може донијети одлука за предузимање конкретне правне радње, коначну одлуку доноси правобранилац или замјеник у сједишту правобраниоца.

Члан 19. дефинише поступање Правобранилаштва у ситуацијама када у истом поступку учествују заступани субјекти као странке са супротстављеним интересима. Овдје је задржано важеће рјешење према којем Правобранилаштво заступа Републику Српску, ако је једна од странака у том поступку Република Српска, а када ниједна од странака у том поступку није Република Српска, извршни органи тих учесника у поступку овлашћују лица која ће их заступати.

Члан 20. прописује ко су запослени у Правобранилаштву, а то су правобранилац који врши функцију Правобранилаштва, замјеници у сједиштима замјеника правобраниоца Републике Српске, затим помоћници правобраниоца Републике Српске, секретар Правобранилаштва, стручни сарадници и остали запослени. Такође, наведено је да унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у Правобранилаштву утврђује правобранилац Правилником, уз сагласност Владе Републике Српске, те да се на плате запослених у Правобранилаштву примјењују одредбе закона о платама запослених у правосуђу.

Члан 21. прописује услове за избор и начин избора правобраниоца и замјеника. У односу на важеће рјешење разлика је та да њих бира и именује Народна скупштина Републике Српске, али на приједлог Владе Републике Српске, а не министра правде како је до сада било. Међутим, из важећег Закон преузето је да административно-техничке послове у вези са избором правобраниоца и замјеника врши Министарство правде.

Члан 22. регулише сукоб интереса на начин да правобранилац и замјеници не могу бити народни посланици, вршити политичке и управне функције, вршити другу службу или дужност која би могла утицати на њихову самосталност у раду, или би могла умањити њихов углед или углед функције коју обављају, а да функцију замјеника и помоћника не могу вршити лица која су у браку, ванбрачној заједници, крвном или тазбинском сродству са правобраниоцем, замјеником или помоћником.

Члан 23. прописује случајеве када престаје функција правобраниоца и замјеника, а то је смрћу, истеком мандата, на лични захтјев, разрјешењем или испуњењем услова за пензију.

Члан 24. прописује ко подноси приједлог, те који су разлози за разрјешење и удаљење правобраниоца и замјеника и ко одлучује о тим приједлозима. У односу на важеће рјешење, приједлог подноси Влада Републике Српске, умјесто министра правде. Даље, задржано је рјешење да о приједлогу одлучује Народна скупштина Републике Српске, те да административно-техничке послове у вези са разрјешењем или удаљењем правобраниоца и замјеника врши Министарство правде.

Члан 25. прописује која су права и обавезе правобраниоца и замјеника правобраниоца. С обзиром на то да правобранилац врши функцију Правобранилаштва, управља и руководи њиме, дата су му овлашћења да издаје у писаној форми обавезна упутства за рад и поступање замјеника и осталих запослених у Правобранилаштву, у циљу једнообразног законитог и ефикасног рада и поступања, али и упутства за рад и

поступање у конкретним предметима. С тим у вези, прописан је начин поступања замјеника уколико сматра да је незаконито, при чему може одбити рад и поступање по тим упутствима, о чему обавјештава правобраниоца у писаној форми у року од два дана од дана пријема упутства. У посљедњем случају правобранилац предузима радњу и за њу је одговоран у конкретном предмету. Такође, пракса је показала да је потребно регулисати питање вршења функције правобраниоца у случајевима када је правобранилац оправдано спријечен, а то питање није било регулисано у важећем Закону о Правобранилаштву Републике Српске. С тим у вези, прописана је обавеза правобраниоца да, у року од 30 дана од дана ступања на дужност, овласти једног од замјеника који ће га замјењивати и имати сва права, обавезе и одговорности као правобранилац у случајевима његовог одсуства са посла или престанка функције до избора новог правобраниоца и да о томе у писаној форми обавијести Владу и Народну скупштину.

Члан 26. прописује коме су правобранилац и замјеници одговорни и коме подносе годишењи извјештај о раду и информације о стању у поједним предметима. Задржано је рјешење да правобранилац за свој рад одговора Народној скупштини, којој подноси годишњи извјештај о раду Правобранилаштва. Уколико Народна скупштина не усвоји извјештај правобраниоца, то представља разлог за разрјешење правобраниоца, што је новина у Закону. Даље, правобранилац доставља информације и извјештај о стању и поступању у појединим предметима Влади, Министарству правде, Министарству финансија и заступаним субјектима, на њихов захтјев. Замјеници за свој рад одговарају правобраниоцу и Народној скупштини, замјеник подноси годишњи извјештај о раду сједишта замјеника правобраниоца Републике Српске скупштинама јединица локалне самоуправе из своје мјесне надлежности, на усвајање и доставља га правобраниоцу. Уколико та скупштина не усвоји годишњи извјештај о раду сједишта замјеника правобраниоца Републике Српске, правобранилац је обавезан да о томе обавијести Владу. Информације и извјештај о стању и поступању у појединим предметима замјеници достављају скупштинама јединица локалне самоуправе из своје мјесне надлежности, правобраниоцу и заступаним субјектима, на њихов захтјев.

Члан 27. прописује које послове и овлашћења имају, те на који начин заснивају радни однос секретар Правобранилаштва, помоћници, стручни сарадници и остали запослени у Правобранилаштву.

Члан 28. прописује како се обезбјеђују средства за рад Правобранилаштва, односно да се обезбјеђују и посебно исказују у буџету Републике Српске и систему Трезора Републике Српске, а на начин да обимом и временом дозначавања омогућавају Правобранилаштву да извршава своје финансијске обавезе, до износа који је планиран у буџету, а у складу са расположивим средствима. Даље, прописано је да се трошкови за заступање Правобранилаштва обрачунавају по Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката и представљају приход буџета Републике Српске, а изузетно од тога, уколико је јединица локалне самоуправе из својих средстава платила дио трошкова поступка који су урачунати у трошкове заступања, та средства представљају приход буџета те јединице локалне самоуправе.

Члан 29. чине прелазне и завршне одредбе којима се дефинише статус запослених у Правобранилаштву на начин да се распоређују на послове који одговарају њиховој стручној спреми и настављају да раде у складу са овим законом. Замјеницима којима је функција постала стална настављају да обављају ту функцију на мандат од четири године, рачунајући од дана ступања на снагу овог закона, а након истека наведеног периода.

Члан 30. прописује да ће се поступци одлучивања о правима, обавезама и одговорностима запослених у Правобранилаштву, почети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, окончати примјеном тих прописа.

Члан 31. прописује обавезу правобраниоца да у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона достави Влади Републике Српске Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, ради давања сагласности, те да у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донесе Правилник о пословању и вођењу евиденције у Правобранилаштву, као и обавезу министра правде да у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донесе Правилник о облику и изгледу службене легитимације.

Члан 32. прописује престанак важења Закона о правобранилаштву Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 16/05, 77/06, 119/08 и 78/11) ступањем на снагу овог закона.

Члан 33. прописује да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Министарство правде Републике Српске је 29. јуна 2017. године доставило захтјев за давање мишљења на примјену скраћеног процеса ПУП у поступку израде Нацрта закона о Правобранилаштву.

Увидом у достављени Нацрт закона о Правобранилаштву Републике Српске и попуњени Образац, Министарство за економске односе и регионалну сарадњу, констатује сљедеће:

Нацрт закона о Правобранилаштву планиран је Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2017. годину.

У вези са постојећим стањем и проблемом, обрађивач је навео да постојеће законско рјешење садржи одређене недостатке, поједина питања потребно је дефинисати и прецизирати, поједине законске одредбе нису прилагођене стварним потребама у области заштите имовинских права и интереса субјеката које Правобранилаштво по закону заступа. Као посебан проблем обрађивач истиче неусклађеност и колизију законских рјешења прописаних у Закону о локалној самоуправи са важећим Законом о Правобранилаштву Републике Српске, у погледу послова правног заступања града који у свом саставу нема општина, пред судовима и другим органима у имовинско-правним споровима.

У вези са циљевима који се желе постићи доношењем Закона, обрађивач наводи да је циљ овог закона обезбјеђење ефикасног механизма заштите имовинских права и интереса Републике Српске, јединица локалне самоуправе и осталих субјеката које Правобранилаштво по закону заступа.

У погледу процеса консултација, обрађивач је навео да су у току израде Нацрта закона консултовани представници Правобранилаштва Републике Српске, релевантна ресорна министарства, јединице локалне самоуправе, Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове, Града Бања Лука и Савеза општина и градова Републике Српске, те да им је омогућено давање примједба на важећи Закон о Правобранилаштву Републике Српске.

У дијелу Обрасца који се односи на утврђивање опција за рјешење проблема, обрађивач је навео да се наведени циљеви могу остварити само регулаторном промјеном.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач наводи да наведени закон неће имати утицаја на пословно окружење.

Што се тиче утицаја на јавни буџет, обрађивач је навео да се средства за рад Правобранилаштва обезбјеђују у буџету Републике Српске и посебно исказују у буџету и систему Трезора Републике Српске. Трошкови за заступање Правобранилаштва обрачунавају се по Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката и представљају приход буџета Републике Српске. Уколико је јединица локалне самоуправе из својих средстава платила дио трошкова поступка, који су урачунати у трошкове заступања, та средства представљају приход буџета те јединице локалне самоуправе.

У вези са утицајем на здравствени и социјални статус грађана и животну средину, обрађивач наводи да Нацрт закона о Правобранилаштву Републике Српске нема утицаја на здравствени и социјални статус грађана и животну средину.

Када је у питању утицај на одрживи развој, обрађивач наводи да ће се доношењем овог закона и прописивањем да Влада Републике Српске (умјесто министра) подноси приједлог Народној скупштини Републике Српске за избор, удаљење и разрјешење правобраниоца, главног замјеника и замјеника правобраниоца омогућити боља заштита имовинских права и интереса Републике Српске, јединица локалне самоуправе и других органа и организација које немају својство правног лица и нису уписане у судски регистар, а финансирају се из буџета Републике Српске.

Када је у питању спровођење прописа, обрађивач је навео да је за спровођење овог закона одговорно Правобранилаштво Републике Српске и Министарство правде Републике Српске. Нацртом закона предвиђено је доношење Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста који је правобранилац дужан да у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона достави Влади Републике Српске ради давања сагласности. Такође, Нацртом овог закона предвиђа се и доношење Правилника о пословању и вођењу евиденције у Правобранилаштву, као и Правилника о облику и изгледу службене легитимације које је правобранилац дужан да донесе у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона. Обрађивач још наводи да ће постојати евентуална потреба органа јединица локалне самоуправе да са Нацртом овог закона ускладе подзаконске акте о систематизацији радних мјеста, будући да се сада предвиђа да градови који у свом саставу немају општине могу непосредно и самостално да заступају своја права и интересе пред судом и другим надлежним органима путем овлашћеног лица које мора испуњавати услове прописане овим законом.

У вези са увођењем нових формалности и измјеном и укидањем постојећих формалности, обрађивач је навео да Нацртом нису предвиђене формалности за пословни сектор и грађане у Републици Српској.

Министарство за економске односе и регионалну сарадњу утврдило је да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, дјелимично поступио у складу са методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа. С обзиром на значај овог закона обрађивач је пропустио да детаљније и конкретније анализира утицај ове регулаторне промјене по свим сегментима. Предлаже се обрађивачу да до израде приједлога овог закона конкретније прецизира утицаје (нпр. на који начин ће се овом регулаторном промјеном обезбједити ефикаснији механизми заштите имовинских права и интереса Републике Српске, јединица локалне самоуправе и осталих субјеката које Правобранилаштво по закону заступа; како ће се регулаторна промјена одразити на јавне буџете у градовима, итд.).

Сугерише се обрађивачу да поступи у складу са тачком XV Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде правилника предвиђених овим нацртом.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са чланом 37. став 1. тачка њ) Пословника Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу у јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, број 123/08), обрађивач Нацрта закона о правобранилаштву Републике Српске утврдио је да је Закон од интереса за јавност. Закон ће бити објављен на интернет страници (www.vladars.net), са роком од осам дана ради достављања примједаба и сугестија.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.